

การอนุรักษ์กล้วยไม้ประเพกห้องอาศัยและกล้วยไม้สกุลรองเท้าหารีในพื้นที่โคกภูตากา อ.เวียง เก่า จ.ขอนแก่น พื้นที่ดำเนินงานแห่งหนึ่งในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในปีงบประมาณ 2550 ศึกษาสูตรอาหารที่เหมาะสมสำหรับการขยายพันธุ์กล้วยไม้อิงอาศัย 2 ชนิด คือ พวงมาลัย (*Aerides multiflora Roxb.*) และ กุหลาบกระเบ้าปีด (*Aerides odorata Lour.*) พบว่า สูตรอาหาร $\frac{1}{2}$ VM (VW+MS) ที่เดิม มันฝรั่ง 50 g./l. กล้วยหอม 50 g./l. น้ำมะพร้าว 15% และน้ำตาล 10 g./l. ($\frac{1}{2}$ VM+po+ba) ทำให้ protocols ของกล้วยไม้หั้ง 2 ชนิดเจริญเติบโตได้ดีกว่าในอาหารอีก 3 สูตรที่ทำการทดลอง อาหารสูตร $\frac{1}{2}$ VM+po+ba สูตร VS และสูตร VS ที่เดิม peptone ทำให้การเจริญเติบโตของลำต้นกล้วยไม้หั้ง 2 ชนิดไม่แตกต่างกันทางสถิติ และมีเจริญเติบโตได้ดีกว่า สูตร VW ต้นกล้ากล้วยไม้หั้ง 2 ชนิด ซึ่งขยายพันธุ์ได้นำไปปฏิบัติในสูตรพื้นที่ป่าโคกภูตากา และเก็บรักษาเนื้อเยื่อไว้ในห้องปฏิบัติการ

Abstract

Conservation of epiphytic orchids and *Paphiopedilum* in Kok Phutaka, Amphoe Wiang Kao, Khon Kaen, one of the area of plant genetics conservation project under the Royal Initiation of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn. In the year of 2007, studies on appropriate medium for plantlet multiplication of *Aerides multiflora Roxb.* and *Aerides odorata Lour.* were investigated. The appropriate medium for protocorm culture of *Aerides multiflora Roxb.* and *Aerides odorata Lour.* were $\frac{1}{2}$ VM (VW+MS) added potato 50 g./l., banana 50 g./l., coconut water 15% and sucrose 10 g./l. ($\frac{1}{2}$ VM+po+ba), for stem culture the media $\frac{1}{2}$ VM+po+ba ,VS and VS +peptone were better than VW medium. The seedlings were brought back to natural habitat and natural trial at Kok Phutaka. In vitro collections derived from those clones have been maintained under normal conditions.